

[Peter Nielsen.]

Nogle købmænd har nu ligefrem truet med strejke og butikslukning. Det vil jo være meget kedeligt, men da brugsforeningerne stadig kan optage nye medlemmer, så går det vel. Vi må selvfølgelig anerkende, at omsen vil blive en byrde for detailhandelen, og vi må i udvalget med megen opmærksomhed høre på alt, hvad handelens folk har at sige os, og er det teknisk muligt at imødekomme ønsker om en anden form for omsens administration, bør det selvfølgelig gøres.

Der er som omtalt ikke megen stemning inden for mit parti for at gå over til opkrævning i engrosledet. Det vil sikkert gå med den danske oms, som det er gået i andre lande: der vil blive en del overgangsvanskeligheder og utilfredshed i begyndelsen, men om få måneder skænker den almindelige forbruger ikke denne skat mange tanker. Men hermed være ikke sagt, at det ikke er en stor byrde, selv om den ikke virker så åbenlyst som de direkte skatter, der dog, hvis vi kan få en retfærdig ligning, vil virke socialt mest retfærdigt. Derfor tror jeg ikke, at man ud fra det, der skete sidste år, og det, der nu er foreslået, kan udlede, at vi er på vej bort fra al indtægtsbeskatning for gradvis at gå over til en fuldstændig forbrugsbeskatning. Der er vel en del, der drømmer herom og ser det som idealet — altså ingen selvangivelser, ingen skatteligning, intet skattesnyderi. Ja, tanken kan såmænd umiddelbart være fristende nok. Så kunne man altså selv fuldstændig bestemme, hvad man ville betale i skat, men jeg er dog bange for, at det vil give en skæv byrdefordeling. Store dele af befolkningen har ikke større indkomster, end at de er nødt til at forbruge hele indtægten for at føre en menneskeværdig tilværelse. Disse mennesker ville blive fuldt ud beskattet, medens andre måske ved lange udenlandsrejser og tuskhandel ville kunne unddrage sig deres andel til den fælles samfundshusholdning.

Og selv om der nu foreslås en ret stor overflytning til forbrugsskatter, må man dog tage i betragtning, at når kommuneskatterne medregnes, ligger stadig væk omtrent halvdelen på indtægtsbeskatningen. Skulle man altså lave dette drømmesamfund, skulle de nuværende vareafgifter for-

dobles. Det ville vende den tunge ende nedad, selv om man kunne bøde herpå ved tilskudsordninger. Men at have folk til at gå rundt med rabatkort som under krigen er ikke nogen lystig tanke, og en sådan ordning vil forvolde en administration uden lige, ligesom en indtægtskonstatering så alligevel ville være nødvendig.

Når vi nu alligevel går med til omsen og denne delvise omlægning, skyldes det, at det har været muligt at udarbejde forslagene således, at de er til mere gavn end skade for de jævne indtægter, men sådan kan en fuldstændig omlægning selvfølgelig ikke laves. Man må derfor hellere indstille sig på, at der fortsat vil være direkte indtægtsbeskatning her i landet ligesom i alle andre lande, der for længst har omsætningsafgift, og med en sådan erkendelse skulle det synes bedst, om vi nu kunne gå i gang med at få vore skattelove forenklet og moderniseret til lettelse for skatteyderne. Vi kan kræve de samme penge ind på en mere behagelig og retfærdig måde, så at skattesvarelsen for den enkelte ikke sker så knudret og i klumper som for øjeblikket, ligesom man kunne undgå alle mærkelige tilfældigheder, der navnlig virker irriterende på skatteyderne. En 100 pct.s effektiv ligning kan man vel aldrig få; men man kan komme tæt deropad, hvis vi får vort ligningsvæsen moderniseret. Foreløbig må vi altså blive ved med at lappe på vore skattelove, og det gøres selvfølgelig nemmest og bedst, når der er tale om skatnedsættelser; så kan man rette de værste urimeligheder, uden at andre skatteydere skal betale derfor.

Det er urimeligt, at vi betaler skat så knudret, som tilfældet er. Det er også urimeligt, at folk med små indtægter skal betale direkte skatter, navnlig nu når vi får en almindelig omsætningsafgift. Det er urimeligt, at merindtægter, altså indtægt ved overarbejde o. lign., skal beskattes så hårdt året efter, og det er urimeligt, at to mennesker ved giftermål skal have deres skat øget. Men nu lappes der jo på de tre sidstnævnte urimeligheder ved forslaget til udskrivningsloven, hvor bundgrænsen for forsørgere sættes op til 6 500 kr. skattepligtig indtægt; det vil betyde, at indtægter på op til 8 000 kr. bliver skattefri til staten. Det er mit partis mål at føre denne bund-